

[Helle Degn]

Hvis vi ser lidt på vore egne børns vilkår, må vi nok erkende, at det, vi kalder for barndommen, ikke har nogen lang historie. Børn før den egentlige industrialisering havde kun det, vi i dag forstår ved barndom, i 4-5 år, hvorefter de var et naturligt led i produktionen og hurtigt blev tilpasset til at være en del af samfundet. I dagens samfund har barndommen en udstrækning på op imod de 18 år. I disse 18 år giver vi dem et uddannelsesmæssigt tilbud, men skal vi være ganske ærlige, fungerer de jo uden en egentlig tilknytning til samfundet i øvrigt.

Dette sammenholdt med, at ansvarligheden over for vores børn forflygtiges, gør, at mange børn og unge føler sig rodløse. Her ligger et alvorligt problem, som selvfølgelig ikke kan løses, bare fordi det er børneår. Det er vores opfattelse, at der må skabes større lighed med hensyn til at give forældrene mulighed for at skabe en rig og meningsfyldt tilværelse for deres børn. Her adskiller socialdemokratiets holdning sig nok også fra kristeligt folkepartis.

Under de nuværende samfundsrammer er det ikke mindst for mange kvinder svært at klare en indsats både i arbejds-, familie- og samfundslivet. Men samfundet trænger efter vor opfattelse i høj grad til at blive påvirket af kvinder med deres erfaringer. Dette kan kun ske, hvis samfundet i langt større udstrækning end nu indrettes også på kvindernes præmisser. Hvis kvinderne får større indflydelse på samfundet, vil mændene få en chance for en større indflydelse på hjemmets hverdag og de dermed forbundne glæder. Det vil gavne børnene, at mændene tager et medansvar og fritages for den gamle mandskarriere- og forsørgerrolle.

En bedre balance mellem de to køns ansvar og udfoldelsesmuligheder er en bydende nødvendighed. For os at se må målet være, at mænd og kvinder tager lige del i lønsningen af opgaverne både i arbejdslivet og i familielivet. Kristeligt folkeparti har ved flere forslag også i denne folketingssamling repræsenteret et modstående synspunkt, nemlig at kvinderne skulle betales for at gå tilbage til hjemmene og tage sig af den traditionelle del af arbejdsopgaverne i hjemmet, madlavning, rengøring, pasning af børn, de ældre og syge i familien, mens manden ved arbejde uden for hjemmet skal skaffe familien det daglige underhold. Efter vor mening forudsætter et

demokratisk samfund, at mand og kvinde har lige udfoldelsesmuligheder og dermed præger samfund, børn og hjemmeliv. Det socialdemokratiske idégrundlag er nært forbundet med respekten for mennesket, dets værdighed og ikke mindst dets ligeværd.

Socialdemokratiet afventer med stor interesse de forslag, der måtte komme fra børnekommissionen, angående ændringer i arbejdsmarkedspolitikken, således at f. eks. småbørnsforældrene får noget af det, de har allermost brug for, nemlig tid til deres børn og en anerkendelse af retten til fravær, hvis børnene er syge. Jeg tænker også på, at vi er mange socialdemokrater, som med stor interesse imødeser socialminister Erling Jensens forslag om forbedrede, ensartede barselorslovsvilkår.

Vore børn har også uhyre ulige vilkår med hensyn til opvækstbetingelser i deres boligmiljø, bl. a. på grund af finansieringsvilkårene. Nogle har mange kvadratmeter til rådighed, både inde og ude, andre bor i små lejligheder, hvor mange mennesker skal opholde sig samtidig. Det indvirker voldsomt på de vilkår, vi har for at opdrage vore børn.

Børnetrafikulykkernes antal er også et helt uacceptabelt problem for os. Vore børn må sikres trygge udendørs lege- og opholdsmuligheder.

Stadig væk må vi også konstatere, at der kun for ca. 1/3 af vore småbørn mellem 0 og 6 år er mulighed for at få et daginstitutionstilbud. De sociale udbygningsplaner tegner kun alt for langsomt et lysere billede i retning af opnåelse af målet om, at der tilbydes gratis daginstitutioner til i princippet alle børn. Dette er for socialdemokrater en forudsætning for, at vi kan tale om en egentlig valgfrihed for alle forældre, hvilket vi har som mål og som forudsætning for en egentlig økonomisk uafhængighed, som igen er en forudsætning for en egentlig ligestilling mellem kønnene.

Med hensyn til uddannelses tilbud til vore børn og unge gælder det for os, at det ikke kun skal være et tilbud om kundskabsformidling, men også om et kulturelt og socialt fællesskab. Derfor ønsker vi de sidste rester af delinger i vort grunduddannelses tilbud afskaffet.

Ligesom i og efter kvindeåret spørger man sig selv, hvad der kan opnås ved at have disse »år«. Efter min opfattelse har vi positive